

04

පැමිණි විට විපතක් දිරියෙන් මුහුණ දෙමු අපි

කරදරයක් හිරිහැරයක් විපතක් නැතුව ජීවත් වීමට අපි සියල්ලෝ ම කැමැත්තෙමු. එසේ ජීවත් වීමට හැකියාව ලැබේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමු. එහෙත් අපගේ ඒ කැමැත්ත, ඒ ප්‍රාර්ථනාව එලෙසින් ම ඉටු නො වේ. කරදර හිරිහැර විපත් අප කරා පැමිණේ. අපට ජීවත් වීමට උපකාර වන වාතය, ජලය, සූර්ය රශ්මිය, ගහකොළ පවා අප නොසිතූ පරිදි විපත් පමුණුවන අවස්ථා ඇති බව අපි දනිමු. හොර හතුරන්ගෙන් අදමිටුවන්ගෙන් විසකුරු දරුණු සතුන්ගෙන් ද අපට විපත් පැමිණේ.

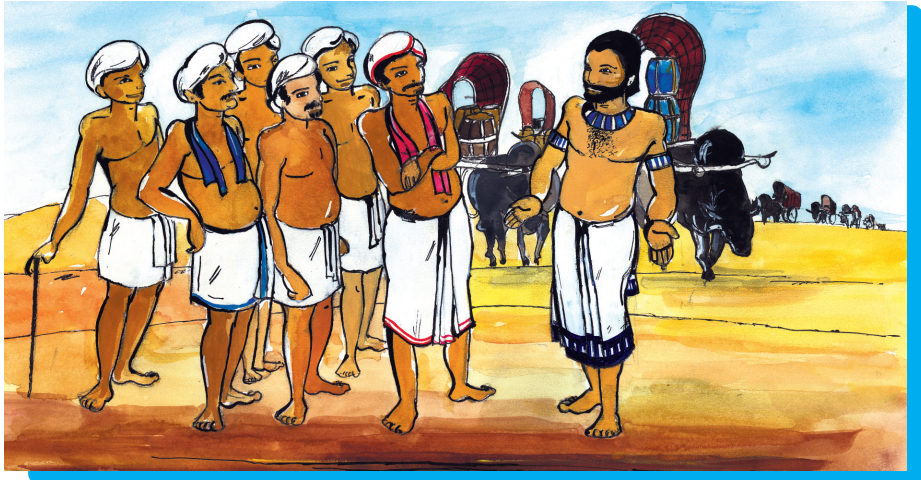
අප ජීවත් වන්නේ සැප පමණක් ඇති, ලාභ පමණක් උපදවන ලෝකයක නො වේ. දුක්, කරදර, විපත්, අලාභ ද ඇති ලෝකයක ය. ඒ බැව් දැනගෙන ඒවාට බුද්ධිමත් ව මුහුණ දීමේ පූර්ව සූදනම ඇතුව අප ජීවත් විය යුතු ය.

මෙහි දී මූලිකව ම අවශ්‍ය වන්නේ ආපද පැමිණිය හැකි ලෝකයක ජීවත් වන බව තේරුම් ගැනීමයි. ආපදාවන්ට මුහුණ දීමේ පූර්ව සූදනමක් ඇතුව ජීවත් විය හැකි වන්නේ එවිට ය. ඒ සූදනම ආර්ථික වශයෙන් මෙන් ම ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් ද අවශ්‍ය ය. තමන් උපයන ධනය මනා කළමනාකරණයකින් යුතු ව පරිහරණය කළ යුතු යැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර තිබෙන්නේ ද එබැවිනි.

උපයන ධනය සිවු කොටසකට බෙදා ඉන් එක් කොටසක් තැන්පත් කර තැබුවහොත් එය ආපදාවන්හි දී ප්‍රයෝජනය පිණිස පවතින්නේ යැයි (ආපදසු හවිස්සති) බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළහ. එසේ ම ධනය ඉපයීමේ ප්‍රයෝජන අතර එක් කරුණක් ලෙස දක්වා ඇත්තේ කරදර විපත් පැමිණි විට ඒවා ජය ගැනීමට තමන්ගේ ආර්ථික ශක්තිය උපකාර වුණැයි සතුටු විය හැකි බවයි. (විනිණ්ණා ආපදසු මේ)

ගමනක, වාරිකාවක යෙදෙන විට පවා එම වාරිකාවේ දී මුහුණ දීමට සිදු විය හැකි ආපද අවස්ථාවන් කල්තියා හැඳිනගෙන, පිරිසේ සියලු දෙන ඒ පිළිබඳ දැනුවත් කර ගමන පිටත් වීමයි නුවණැත්තන්ගේ ලක්ෂණය. පෙර එක්තරා වෙළෙඳ කණ්ඩායමක නායකයකු ව සිටි මහ බෝසතාණන් වහන්සේ, විපත් පැමිණිය හැකි ප්‍රදේශයක් ආසන්නයට පැමිණ, තම පිරිස දැනුවත් කළ අයුරු අපණ්ණක ජාතකයෙන් පෙනේ.

මහා බෝධිසත්ත්වයෝ එතැන්හි දී මහ සැලවල පැන් පුරවා බොහෝ පැන් ගෙන තමන් හා කැට්ටි යන මිනිසුන් කැඳවා, කඳවුරු බැඳගෙන උන්නැන බෙර පියවි කරවා, මනුෂ්‍යයන් රැස් කොට මෙසේ කිවූ ය. 'මා නොවිචාරා පැන් පතක් විචරකුන් ප්‍රයෝජන නො විඳුව. මේ කතර මහ විෂ වෘක්‍ෂයෝ ඇත. එ හෙයින් පෙර නො කෑ විරු කොළක්, මලක් එලාඑලයක් මා නොවිචාරා නොකව' යි මෙසේ අමනුෂ්‍යාධිගෘහිත වූ නිරුද්ධ කාන්තාරයට පැමිණියෝ ය.

වෙළෙඳ කණ්ඩායමට උපදෙස් දෙමින්.

දැනුවත් කිරීම, දැනුවත් වීම මෙන් ම ඊට අනුකූල ව සියලු දෙන කටයුතු කිරීම ද ආපදපන්න අවස්ථාවක දී අවශ්‍ය ය. තම නායකයාගේ දැනුවත් කිරීමට අනුකූල ව ක්‍රියා කළ නිසා එම වෙළෙඳ කණ්ඩායමට විය හැකි ව තිබුණු විනාශයකින් බේරුණු අයුරු ද එම ජාතක කතාවෙන් ම පැහැදිලි වේ.

රෝගයක් වැළඳුණු පසුව ප්‍රතිකාර ගන්නවාට වඩා රෝගය වළක්වා ගැනීම වැදගත් වන්නාක් මෙන් ආපදවන්ට ගොදුරු ව ප්‍රතිකර්ම යොදනවාට වඩා ආපද අවස්ථා හැඳිනගෙන හැකිතාක් ඒවා මගහැර සිටීම වැදගත් ය.

රටක විපත්තිකර අවස්ථාවන්හි දී දෙනු ලබන උපදෙස් පිළිපැදීම, යොදා ඇති ආරක්ෂක විධිවිධාන පිළිබඳ මනා අවබෝධයකින් යුතුව කටයුතු කිරීම විපත්වලින් මිදීමට බෙහෙවින් උපකාර වේ.

විපත් මග හැර සිටීමට කොතරම් උත්සාහ කළත් සියලු ම ආපදවන්ගෙන් මිදී සිටීමට අපට නො හැකි ය. එ බැවින් විපතක් පැමිණි විට එයට මුහුණ දිය යුතු ආකාරය

ගැන ද කලින් සිතා බලා තිබීම වැදගත් වේ. අවශ්‍ය වන්නේ එළඹී විපතට බුද්ධිමත් ව සහ ධේරුවෙන් ව මුහුණ දීමයි. කෙනකු ආපදාවකට මුහුණ දෙන ආකාරය මත ඔහුගේ ඥානවන්තකම හා ධේරුවන්තකම මිනිය හැකි ය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ වරක් කොසොල් රජුට දේශනා කළේ
“මහරජ, වීර්යය දැන ගත යුත්තේ ආපදාවන්හි දී ය”
(ආපදා සුඛ බො මහාරාජ ටාමෝ වේදිකබ්බෝ) කියායි.

ආපදාවක් පැමිණි විට නොසන්සුන් වීම, කම්පා වීම සාමාන්‍ය ස්වභාවයයි. එහෙත් එය නොදියුණු අයගේ ලක්ෂණයක් මිස ආධ්‍යාත්මික ව ශක්තිමත් වූ අයගේ ස්වභාවයක් නො වේ.

හත්ඵචනගල්ලවිහාරවංස නමැති ග්‍රන්ථයෙහි සඳහන් කැරෙන පරිදි,

“විපත්තිවල දී කම්පා වීම දින ගතියකි. විපත්වලට දැක්විය යුතු ප්‍රතික්‍රියාව කම්පාව නො වේ. හැම අර්ථ සිද්ධියක් ම, වැදගත් ප්‍රතිඵලයක් ම අත්පත් කර ගැනීමේ අසහනය හස්තය වන්නේ ප්‍රඥාවෙන් මෙහෙයවනු ලබන වීර්යයයි”

ප්‍රඥාවෙන් මෙහෙයවනු ලබන වීර්යය හෙවත් ප්‍රඥාව අනුව ගිය වීර්යය (පඤ්ඤානුයාතං වීර්යං) යන යෙදුම අතිශයින් වැදගත් ය. උත්සාහය තිබුණත් සැලසුමකින් තොර ව, විමසුම් නුවණින් තොර ව ක්‍රියා කළහොත් බලාපොරොත්තු වන ප්‍රතිඵල ලබා ගත හැකි නො වේ.

ප්‍රමාද දෝෂයක් නිසා බලාපොරොත්තු නොවූ ආපදාවකට පත් වෙළෙඳ කණ්ඩායමක් ප්‍රඥාවෙන් හා වීර්යයෙන් ක්‍රියා කර එම ආපදාව ජයග්‍රහණය කළ අයුරු වණ්ණුපථ ජාතකයෙහි සඳහන් වේ.

ඒ වෙළෙඳ කණ්ඩායම වැලි කතරේ ගමන් කරන අන්තිම දිනයයි. ඔවුන් සවස ආහාර අනුභව කර පසුද පහන් වන විට ගම්මානයට ළඟා වීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් ගමන පිටත් වූයේ ඉතිරි ව තිබූ දිය බඳුන් ආදිය හිස් කර ගෙන ය.

සිදු වූ ප්‍රමාද දෝෂය නම් ඉදිරියෙන් ම යන ගැලෙහි සිටි කණ්ඩායම් නායකයාට නින්ද යෑමයි. ගැල අදින ගොනුන්ට මග වැරදී පසු ද පහන් වන විට පැමිණ සිටියේ පෙර දින දහවල් ගත කළ තැනට ම ය. එදින සවස ගමන පිටත් වීමට පෙර සියලු ජලය ඉවත් කළ බැවින් කැම පිසීමට තබා බීමටවත් ජල බිඳක් නැත. “අනේ අපට වුණු විපතක්” යන හැඟීමෙන් යුතුව වෙළෙන්දන් බලා සිටියේ කරන්නේ කුමක් දැයි සිතා ගැනීමටත් නොහැකි මානසික තත්ත්වයකිනි. කණ්ඩායමේ නායකයා වූ මහබෝසතාණන් වහන්සේ ‘මා වීර්යය ඇරඹුවොත් සියල්ලෝ ම නසිති’ යි සිතා අවට පෙදෙස විමසීල්ලෙන් බැලූහ. එතුමාගේ තෙතට හසු වූයේ ඊතණ පඳුරකි. ‘ජලයෙන් තොර ව’ මෙවැන්නක් තිබිය නො හැකි ය. මෙහි යට ජල මාර්ගයක් විය යුතු ම යැයි එතුමාගේ පැණැස තීරණය කෙළේ ය. ‘මෙතැන කැණ බලමු’ එතුමාගේ යෝජනාව ක්‍රියාත්මක විය. සැරෑ ලිඳේ

ගැඹුර සැට රියනක් පමණ ය. හමු වූයේ මහා ගලකි. සියල්ලෝ ම උත්සාහය අත් හළහ. මහ බෝසතාණෝ බලාපොරොත්තු අත් නො හළහ. ගලට කන තබා බැලූහ. නිසැක වශයෙන් ගල යට දිය පහරක් ඇත. ඒ බෝසතුන් මනසින් දැක්ක අයුරු ය.

බෝසත්තුමා තම අතවැසියා ඇමතී ය. 'දරුව නොප අවීර්ය ව ගියොත් අපි සියල්ලෝ ම නසුම්හ. එසේ හෙයින් නොප අවීර්ය නොවී පසු නොබැස වීර්යය වඩා මේ යකුළ ගෙන ලීඳට බැස මේ ගල්තල මත්තේ කුළ ගණනක් එලා පියව'යි කිවු ය.

විපතට මුහුණ දී ජයගෙන

අතවැසියාගේ වීර්යය ක්‍රියාත්මක විය. යකුළු පහර කීපයක් ගල් තලාවට වැදිණි. ගල පැළී ගියේ ය. මතු වූයේ මහා ජල කඳකි. සැමගේ දිවි ගැලවිණි. විපතේ දී කම්පා නො වී ප්‍රඥාවෙන් හා වීර්යයෙන් ක්‍රියා කිරීමේ ප්‍රතිඵලයි, ඒ. මේ විපත සිදු වූයේ අප හැම දෙනා විසින් පෙර කරන ලද කර්මයකට අනුව යයි සිතා උදසින වූයේ නම් මෙබඳු ජයග්‍රහණයක් නොලැබෙනු ඇත. එබැවින්,

නපුරු කලට සනහට පැමිණෙන වෙහෙස
එදුරු නො වෙයි කළ පව් පලදෙවා මිස

යනුවෙන් සිතා උදසින වීම සුදුසු නැත. අනෙක් අතට යම් විපතක් පැමිණියේ කර්ම විපාක වශයෙන් නම් එයට ද අප මුහුණ දිය යුතු ම ය. අප කළ දෙයක විපාක අප ම විදිය යුතු ම ය. අහිත පිණිස පවතින කර්මයට ම ඉඩ දී බලා නොසිට එහි විපාක වෙනස් කර ගැනීමට ප්‍රයෝග සම්පත්තියෙන් යුතුව ක්‍රියා කළ යුතු ය. ප්‍රඥාවෙන් හා උත්සාහයෙන් ක්‍රියා කොට සම්පූර්ණ ම ප්‍රතිඵල නොලැබුණත් එහි ඇති වරද කිම? එ බැවින් විපතේ දී දිරිමත් වෙමු. බුද්ධිමත් ලෙස මුහුණ දෙමු. ලෙඩරෝග, ශ්‍රේණිගේ විශෝවීම් ආදී විපත්වලට ගොදුරු වූ විට ද දුක දරා ගත හැකි මානසික ශක්තියක් ගොඩනගා ගනිමු.

සාරාංශය

කරදර විපත්වලට කාටත් මුහුණ දීමට සිදු වේ. ඒ බව දැන ගෙන ජීවත් විය යුතු ය. විපතක දී කළ යුත්තේ කම්පා වීම නොව ප්‍රඥාවෙන් හා විරියයෙන් යුක්ත ව එම විපතට මුහුණ දීමයි. විපතක් පැමිණීම යනු අපේ ප්‍රඥාව සහ විරියය මැන බැලීමට අවස්ථාවක් ලබා දීමකි. එළඹිය හැකි ආපද පිළිබඳ ව කල් තියා දැනුවත් වීම ප්‍රයෝජනවත් ය. බුද්ධිමත් නායකත්වයක් ඇත්නම්, එම නායකත්වයට අනුකූල ව ක්‍රියාකරන පිරිසක් ඇත්නම් අපට විපත් ජයග්‍රහණය කළ හැකි ය. ඒ බව මැනවින් කියා දෙන ජාතක කතා දෙකකි, අපණ්ණක හා වණ්ණුපඵ ජාතකයන්. ආපද ජයග්‍රහණයට ආර්ථික ශක්තිය මෙන් ම ආධ්‍යාත්මික ශක්තිය ද අවශ්‍ය ය.

ක්‍රියාකාරකම්

01. ආපදවකට සාර්ථක ව මුහුණ දිය යුතු ආකාරය ජාතක කථාවක් ඇසුරින් පහදන්න.
02. විපතක දී කම්පා වීම නිෂ්ඵල යැයි ඔබ කියන්නේ කවර හෙයින් දැයි පැහැදිලි කරන්න.
03. විදුලි කාන්දුවක් නිසා ඔබේ නිවස හදිසියේ ගිනි ගත්තොත් එහි දී ඔබ ක්‍රියා කරන ආකාරය විස්තර කරන්න.

පෙවරුම

විරියයේ වැදගත්කම ගැන කියවෙන බුද්ධ දේශනා පාඨ 10ක් එකතු කර බිත්ති පුවත්පතේ පළ කරන්න.

ප්‍රභූණුවට

බේදෝ විපත්තිසු පටික්‍රියා න කස්මා න දීනප්පකතිං හජෙය්‍ය, පඤ්ඤානුයාතං විරියං වදන්ති සබ්බත්ථ සිද්ධිග්ගහණග්ගත්ථං. (හත්ඵචනගල්ල විහාර වංශය)

විපතක් පැමිණි	විට
කම්පා වී පලක්	නැත
නුවණැසින්	විරියෙන්
වැඩ කළොත් නිසි පල ලැබෙනු	ඇත